



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Vitalie Busuioc,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Vitalie împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-1176/23
NR. PIGD 2-22037992-01-3ra-28112023

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.
--

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Ciumac)
Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

25 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Vitalie Busuioc

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Diana Stănilă, *judcători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 martie 2022 Busuioc Vitalie s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu acțiune împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat, solicitând: anularea hotărârii nr. 7/13/2021 din 05.03.2021 a Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat și anume a pct. 1 a dispozitivului acesteia, prin care s-a respins respinge cererea lui Vitalie Busuioc pe motiv că solicitantul nu întrunește condițiile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și anume deține funcție retribuită compatibilă cu profesia de avocat și admiterea lui Vitalie Busuioc în profesia de avocat.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul Busuioc Vitalie a indicat că, la 14 iulie 2020 a depus la Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat cererea privind admiterea în profesia de avocat, cu anexarea actelor prevăzute de art.21 din Legea cu privire la avocatură.

3. Prin hotărârea nr.7/13/2021 din 05.03.2021 Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat i-a respins cererea. În motivarea hotărârii, în pct.1, s-a indicat că solicitantul nu întrunește condițiile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la avocatură și anume deține funcție retribuită compatibilă cu profesia de avocat.

4. Reclamantul a relevat că la 02.04.2021 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea pct. 1 al hotărârii nr. 7/13/2021 din 05.03.2021 a Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat. Însă, la 25.02.2022, prin hotărârea nr. 1/2/2022, Comisia a respins cererea, din aceleași motive specificate în hotărârea nr. 7/13/2021.

5. Reclamantul, analizând argumentele prezentate în hotărârea Comisiei, consideră că aceasta este ilegală și neîntemeiată, nefiind prezente motive legale de respingere a acesteia potrivit Legii nr. 1260/2002.

6. Conform art. 10 alin. (1) din legea menționată, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare. Admiterea în profesia de avocat pentru aceste persoane are loc conform procedurii stabilite la capitolul III al Legii nr. 1260/2012, constituită din următoarele etape: admiterea la stagiul profesional prin susținerea unui examen, efectuarea stagiului profesional cu durata de 18 luni, admiterea în profesia de avocat prin susținerea examenului de calificare și eliberarea licenței.

7. Conform art. 10 alin. (2) din aceeași lege, sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile

respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. Astfel, persoanele care au cel puțin 10 ani de vechime în muncă în funcția de judecător sau de procuror pot exercita profesia de avocat fără procedurile de accedere în profesie, stabilite în capitolul III al legii.

8. Deci, potrivit art. 21 alin. (3) din Legea enunțată, rezultă că, persoanelor respective li se eliberează licența după prezentarea documentelor justificative enumerate exhaustiv în lege, nefiind necesară respectarea altor proceduri de accedere în profesie. Unica condiție impusă de legislator persoanelor care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror este ca ei să solicite eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat în termen de 6 luni de la demisia din funcțiile respective.

9. În acest sens, reclamantul consideră că legea este destul de clară și previzibilă, or, Comisia urma doar să constate corespunderea solicitantului Vitalie Busuioc în raport cu celelalte condiții stabilite de lege și că motivul de incompatibilitate nu a fost corect încadrat, deoarece nu a reușit să obțină dreptul de a desfășura activitatea de avocat, nu a putut să cunoască cu certitudine când va fi examinată și care va fi soluția.

10. Reclamantul Busuioc Vitalie a remarcat faptul că, cererea privind obținerea licenței de avocat a fost depusă la 14.07.2020, iar Comisia a examinat cererea abia la 05.03.2021, adică peste nouă luni de zile. Avea dreptul să decidă, în cazul admiterii în profesia de avocat, asupra acțiunilor ulterioare, fie să renunțe la oricare altă activitate incompatibilă cu profesia de avocat, fie să suspende activitatea de avocat în condițiile art. 13 al Legii cu privire la avocatură. Astfel, doar în acel moment activitatea unei persoane care a obținut dreptul de a desfășura activitatea de avocat devine incompatibilă cu altă activitate remunerată, circumstanță care constituie temei de suspendare a activității de avocat în condițiile art. 13 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la avocatură ori de retragere a licenței, dacă această faptă a constituit o abatere disciplinară pasibilă sancționării în temeiul Codului deontologic al avocatului. Prin urmare, reclamantul a susținut că, Comisia de licențiere a încălcat legislația, fiindu-i lezat dreptul în alegerea liberă a profesiei. Astfel, formal a întrunit condițiile stipulate în art. 10 al Legii cu privire la avocatură și nu a existat temei pentru adoptarea hotărârii de refuz în admiterea sa în profesia de avocat, deoarece libertatea în alegerea activității profesionale îi aparține. Personal a solicitat Comisiei de licențiere examinarea cererii în vederea obținerii licenței necesare pentru exercitarea profesiei de avocat, în condițiile în care are cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de procuror, și s-a adresat în termen de 6 luni după demisia din funcția respectivă.

11. Mai mult decât atât, la 29.10.2021, adică până la examinarea cererii prealabile, a demisionat din funcția deținută din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, astfel că, chiar și acest presupus impediment, la momentul examinării cererii prealabile nu a mai existat. La etapa acestei solicitări, dreptul de a exercita activitatea de avocat conform art. 12, nu este încă obținut, respectiv dreptul de a fi angajat în câmpul muncii nu trebuie apreciat ca o incompatibilitate în sensul art. 11 din Legea cu privire la avocatură. Or, profesia de avocat este compatibilă cu orice funcție retribuită la etapa adresării sau depunerii cererii de admitere în profesia de avocat, în caz contrar s-ar încălca dreptul la muncă și protecția muncii, statuat la art. 43 alin. (1) din Constituția RM, dar și dreptul la viața privată, garantat la art. 8 din CEDO. Profesia de avocat este incompatibilă cu orice funcție retribuită, cu excepția celei

didactice și științifice, dar survine numai în momentul în care respectivul candidat capătă dreptul propriu-zis de a exercita activitatea de avocat prin obținerea licenței.

12. Astfel, reclamantul conchide că normele de drept reiterate, și anume art. 10 alin. (2) coroborat cu art. 21 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură, trebuie aplicate într-o așa manieră, încât să nu fie încălcat dreptul la muncă și dreptul la viața privată garantate de legislația națională și protejate de CEDO. În caz contrar, în ipoteza în care persoanele învederate de normele de drept stabilite la art. 10 alin. (2) și art. 21 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură, s-ar retrage din câmpul muncii fiind impuse de imperativul accederii în profesia de avocat, s-ar știrbi din dreptul la muncă și dreptul la viața privată prevăzute de legea fundamentală a Republicii Moldova și garantate de CEDO.

13. Pe de altă parte, reclamantul a explicat că, procedura de obținere a licenței, ca orice altă procedură, necesită timp pentru pregătirea actelor necesare și prevede luarea unei hotărâri de organul abilitat, în cazul de față Comisia de licențiere. Or, pe această durată, solicitanții la admiterea în profesia de avocat ar fi lipsiți nejustificat de drepturile reiterate mai sus, cu implicațiile ce decurg în acest sens, și anume: asigurarea materială a lor și a membrilor familiei lor, dreptul la indemnizațiile și alocațiile din sistemul asigurărilor sociale de stat etc.

14. Totodată, în ipoteza în care admiterea în profesia de avocat nu s-ar reuși din diverse motive, situație posibilă reieșind din condițiile impuse de lege, competențele Comisiei de licențiere, situația pandemică actuală s-ar crea impedimente intereselor individuale ale candidaților în raport cu interesele publice necesare într-o societate democratică. Or, practica CtEDO în asemenea circumstanțe este explicită, cum ar fi de exemplu cauza Mateescu contra României, hotărâre din 14.01.2014. Astfel, în viziunea CtEDO, raportat la respectiva cauză, vor fi regăsite următoarele concluzii expuse la punctul 27 și anume: „Având în vedere elementele menționate anterior, Curtea consideră că decizia autorităților de a condiționa exercitarea de către reclamant a profesiei de avocat de cariera medicală a acestuia, deși fusese deja acceptat în barou după ce promovase examenul de admitere, constituie o ingerință în exercitarea dreptului acestuia la respectarea vieții sale private”. Raportând cele menționate la acțiunea înaintată, reclamantul constată că fiind la etapa admiterii în profesia de avocat și nu la etapa licențierii propriu-zise, Comisia de licențiere a admis o ingerință în dreptul acestuia la viața privată, în speță, libertatea în alegerea profesiei în care dorește să activeze.

15. De asemenea, reclamantul a afirmat că, Comisia nu a respins cererea solicitantului din alte motive, unicul motiv fiind incompatibilitatea funcției sale cu profesia de avocat, deținând o funcție administrativă și retribuită, ce constituie o incompatibilitate prevăzută de lege. Pentru a asigura proporția intereselor individuale în raport cu cele publice, Comisia de licențiere la etapa admiterii în profesia de avocat este în drept să admită în profesia de avocat pe solicitanții angajați în câmpul muncii în funcții retribuite, conform art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, și nimic nu îngrădește retragerea licenței respective, în ipoteza în care solicitantul nu va respecta prevederile art. 11 din Lege, la etapa licențierii profesiei de avocat reglementată la Capitolului IV din aceeași Lege. Or, cele două etape de accedere în profesia de avocat prevăzute de legiuitor la Capitolului III și IV din Legea cu privire la avocatură, asigură respectarea art. 11 din Lege, pe de o parte, și dreptul la viața privată, inclusiv dreptul la exercitarea oricărei funcții retribuite, pe de altă parte.

16. Prin urmare, reclamantul a susținut că, invocarea de către Comisie a incompatibilității persoanei care a solicitat admiterea în profesia de avocat în condițiile art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură, în prezenta acțiune nu are temei legal, cu atât mai mult că cerința imperativă de neparticipare în alte activități profesionale, față de candidați scutiți de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare, în lege nu este prevăzută și respectiv nu este interzis. Totodată, Legea de referință nu specifică perioada de valabilitate a hotărârii adoptate de Comisia de licențiere și nu impune o condiție de obținere a licenței într-un anumit interval de timp, adică persoana care corespunde cerințelor stipulate la art. 10, constatată de Comisie, este liberă să decidă momentul în care să obțină licența și respectiv, să obțină dreptul de a exercita profesia de avocat în condițiile art. 12 al Legii cu privire la avocatură.

17. Conform art. 13 alin. (1) al Legii cu privire la avocatură, activitatea de avocat se suspendă de drept: a) la cererea scrisă a avocatului, în cazul existenței unor motive întemeiate; b) în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări.

18. Potrivit art. 21 alin. (4) din Lege, prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice poate servi drept temei pentru neadmiterea în profesia de avocat, iar potrivit art. 43 alin. (3) al aceleiași legi, Comisia de licențiere adoptă hotărâri privind admiterea în profesie. Reclamantul a menționat că, aceste constatări se regăsesc în practica constantă a instanței de judecată prevăzută inclusiv în Decizia 10.12.2014 pe speța Vdovii Valentin împotriva Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

19. Mai mult, în practica sa Comisia de licențiere a profesiei de avocat în cazuri similare a decis admiterea în profesia de avocat a unei persoane care se afla în exercițiul funcției/pe când în cazul subsemnatului cererea a fost respinsă. Reclamantul a mai invocat că, Comisia a încălcat flagrant prevederile art. 137 alin. (4) din Codul administrativ, care prevede că, dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să-și exercite dreptul discreționar în același mod.

20. Astfel, în opinia reclamantului, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, prin emiterea hotărârii contestate a încălcat și restrâns drepturile solicitantului și prin aplicarea tratamentului discriminatoriu față de persoanele aflate în aceeași situație juridică. De asemenea, Comisia a încălcat dreptul de proprietate al solicitantului, or Busuioc Vitalie a avut o „speranță legitimă” de a obține un bun și anume - licența de avocat și acesta, se bucură de protecția art. 1 al Protocolului nr. 1 din Convenția CEDO. (cauza Kopecky vs., Bimer S.A. vs. Moldova, Megadat.com SRL vs. Moldova, H vs. Belgia, Van Marie și alții vs. Olanda). Subsecvent a fost încălcat dreptul la asociere în cadrul Uniunii Avocaților și dreptul la viața privată, prin încălcarea posibilității de a-și dezvolta relații cu lumea înconjurătoare, (cauza Compagnano vs. Italia; Bigaeva vs. Grecia).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

21. Prin hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea. S-a anulat pct.1 din hotărârea nr.7/13/2021 din 05.03.2021, emisă de Comisia de Licențiere a profesiei de avocat, prin care s-a respins cererea domnului Vitalie Busuioc pe motiv că solicitantul nu întrunește condițiile art.11 alin.1 lit.a) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la

avocatură și anume deține o funcție retribuită incompatibilă cu profesia de avocat, ca ilegală. S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să admită candidatura lui Vitalie Busuioc în profesia de avocat în temeiul art.10 din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură, cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

22. Instanța de fond a menționat că Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat a interpretat eronat art. 11 din Legea cu privire la avocatură, or, pentru a pune în discuție incompatibilitățile funcționale, mai întâi de toate, persoana trebuie să fie avocat. Reclamantul nu era în exercitarea profesiei de avocat ci doar râvnea să acceadă în această profesie. Această linie de demarcație este importantă pentru justa soluționare a cauzei. Partea pârâtă nu a oferit răspunsuri plauzibile asupra situației în care reclamantul și-ar fi depus demisia din funcția publică la momentul depunerii cererii de accedere în profesia de avocat, iar ulterior acesta (ipotetic) nu ar fi obținut licența de avocat, chestiune ce instanța de judecată nu o putea lăsa fără atenția cuvenită. Chiar și în ipoteza în care Vitalie Busuioc obținea dreptul în exercitarea profesiei de avocat, dânsul dispunea de opțiunea încetării raporturilor de serviciu în funcția publică sau suspendarea activității de avocat și nicidecum nu putea fi respinsă dezideratul său legitim de a accede în profesia de avocat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

23. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 februarie 2023, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Râșcani din 10 februarie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului Busuioc Vitalie să fie respinsă.

24. La 13 iulie 2023, în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, a prezentat instanței de apel motivarea apelului.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

25. Prin decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 10 februarie 2023 a Judecătoreiei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

26. Curtea de Apel Chișinău a constatat că la 14 iulie 2020, Busuioc Vitalie, în temeiul art. 10 alin. (2) și art. 21 alin. (1) lit. b) - f), alin. (3) lit. a), b) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, a depus la Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat, cerere privind admiterea în profesia de avocat. Iar, în perioada 17.11.2020 -29.10.2021 Busuioc Vitalie a fost angajat în cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

27. Instanța de apel a considerat că instanța de fond eronat a interpretat prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, în sensul că acestea ar fi aplicabile doar față de persoanele care exercită deja profesia de avocat, or, în opinia instanței de apel incompatibilitățile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la avocatură sunt aplicabile atât față de

persoanele care solicită admiterea în profesia de avocat, cât și față de persoanele care dețin licența pentru exercitarea profesiei de avocat. Iar, în situația în care Comisia de licențiere a profesiei de avocat, constată încă de la etapa examinării cererilor de admitere în profesia de avocat, faptul că solicitantul cade sub incidența incompatibilităților prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, ultima nu poate acționa contrar prevederilor legale, prin admiterea în exercitarea profesiei de avocat a unei persoane incompatibilă cu această funcție.

28. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut ca fiind corecte concluziile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, precum că, Busuioc Vitalie nu a întrunit condițiile art. 11 din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, deoarece deținea funcție retribuită incompatibilă cu profesia de avocat.

29. Din această perspectivă, în accepțiunea instanței, este evident faptul că, la momentul emiterii actului administrativ individual contestat - hotărârea nr. 7/13/2021 din 05.03.2021, în partea pct. 1, Comisia de licențiere a profesiei de avocat și-a exercitat dreptul discreționar luând în considerație faptele relevante, fiind respectate limitele dreptului discreționar, or, ținând cont de faptul că, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală, Comisia de licențiere a profesiei de avocat constatând faptul că cererea de admitere în profesia de avocat a fost înaintată în perioada când Busuioc Vitalie era angajat în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, corect a aplicat la caz prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

30. La 13 octombrie 2023 Vitalie Busuioc a depus recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 19 decembrie 2023 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de a apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

31. În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată a legii. A susținut că cererea privind obținerea licenței de avocat a fost depusă la 14.07.2020, iar Comisia a examinat cererea abia la 05.03.2021, adică peste nouă luni de zile, perioadă în care s-a angajat în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, în Direcția Expertiză Juridică, adică la 17.11.2020. Consideră că, avea dreptul să decidă, în cazul admiterii în profesia de avocat, asupra acțiunilor ulterioare, fie să renunțe la oricare altă activitate incompatibilă cu profesia de avocat, fie să suspende activitatea de avocat în condițiile art.13 al Legii cu privire la avocatură. Astfel, consideră că doar în acel moment activitatea unei persoane care a obținut dreptul de a desfășura activitatea de avocat devine incompatibilă cu altă activitate remunerată, circumstanță care constituie temei de suspendare a activității de avocat în condițiile art.13 alin.(1) lit. b) al Legii cu privire la avocatură ori de retragere a licenței, dacă această faptă a constituit o abatere disciplinară pasibilă sancționării în temeiul Codului deontologic al avocatului.

32. Recurentul Vitalie Busuioc a mai indicat că, la 29.10.2021, adică pînă la examinarea cererii prealabile, a demisionat din funcția detinută din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, astfel că, chiar și acest presupus impediment, la momentul examinării cererii prealabile nu a mai existat.

33. Prin referința din 17 ianuarie 2024 intimată Uniunea Avocaților a solicitat respingerea recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 245 din Codul administrativ ă:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

35. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

36. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

37. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

38. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, dispozitivul deciziei recurate a fost notificat reprezentantului recurentului la 12 octombrie 2023, iar copia deciziei motivate a fost notificată în mod electronic la 24 noiembrie 2023. Astfel, cererea de recurs se consideră declarat în termen.

40. Din analiza prevederilor art. 245¹ – 246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

41. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Completul Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

45. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

47. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenții argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de

admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental

49. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

50. Practica judiciară pe problema ridicată de Vitalie Busuioc este clarificată prin decizia CSJ nr. 3ra-402/24 în cauza Lealin Iuri către Uniunea Avocaților, unde în pct. 75, Completul în componența a 5 judecători s-a expus că: *„obținerea statutului de avocat nu ar trebui privită ca o opțiune de refugiu, ci ca un angajament în raport cu profesia de avocat. Prin urmare, solicitarea de admitere în profesia dată presupune dorința de a exercita această profesie imediat după dobândirea dreptului de a exercita profesia de avocat. Art. 13 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat prevede că, pentru admiterea în profesia de avocat, persoana nu trebuie să nu se afle în una din incompatibilitate prevăzute de art. 11 din Lege. Incompatibilitățile avocatului sunt verificate până la admiterea în profesia de avocat, inclusiv în raport cu persoanele care depun cereri în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură. Legea cu privire la avocatură nu prevede necesitatea verificării incompatibilităților după emiterea hotărârii Comisiei de licențiere privind admiterea în profesia de avocat. Legea, de asemenea, nu permite admiterea în avocatură cu condiția înlăturării ulterioare a incompatibilității”*.

51. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vitalie Busuioc.

52. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Vitalie Busuioc.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă